

P R Æ F A T I O

Ad Lectorem.

*H*abet hinc, benevole Lector, quam dudum et nos promisimus, et tu desiderasti, *Historiæ Westfalicæ à p. m. P. Nicolao Schaten S. J. ante hac conscriptæ, et anno M. DC. LXXX. publico bono editæ continuationem; tametsi enimalter hic tomus inscribitur Annalium Paderbornensium Pars prima, non tamen in hac parte aliud proponitur, quàm quod à Caroli M. obitu, in Paderbornensi Diœcesi et reliqua Westfaliæ provincia gestum est, dignumq; occurrit, quod literis posteritati commendaretur. Licet etiam pars hæc Paderbornensis historia nominetur, noluit tamen auctor iisdem, quibus Paderbornensis Diœcesis finibus circumscribitur, Annales suos terminis incingere; sed cum præcipue Antistitum Paderanorum genus, electionem, administrationem, obitum, aliaque præclare ab iis acta latius, ut datum fuit, prosecutus est; tum non leviter plerumque attigit res gestas ceterorum Westfaliæ Præsulum, aliorumq; Virorum vel egregiæ virtutis famâ, vel bellicâ fortitudine, vel religiosâ munificentia, vel denique aliorum eximie factorum gloriâ celebrium, dignorumque, qui posteris in exemplum proponerentur. Nec hoc solum, latius subinde excurrendo, quid Moguntini præsertim Antistites, suis quilibet temporibus egerint, historia suæ modicè inspergit, ratus, cum Carolus M. hanc ad Paderam Diœcesin Moguntinæ sedi subjecerit, non incongruum fore, si, datâ commodâ occasione, inter subiectorum commemorationem Antistitum, Metropolitanorum etiam Præsulum memoria celebraretur. Denique frequens in hac historia mentio est Pontificum, Imperatorum, Ducum et Principum, quam ut faceret auctor, motus fuisse videtur, quod jejuna nimis et multis locis abrupta historia prodisset, si ea tantum in lucem fuissent data, quæ hanc solummodo patriam concernunt. Adde quod et minus accepta fuisset, si non egressa è finibus suis, et plures Germaniæ partes complexa, latiore nomine suam materiam rerumq; gestarum narrationem curioso hoc ævo lectori subministrasset. Nec tamen ita hac in re evagatur auctor, ut absque delectu arripiat proferatq; quæ extra Westfaliam gesta comperit, sed prudenti ea iudicio selegit, quæ connecti aliquâ ratione videbantur cum his, quæ proprio ad Westfaliam et diœcesin Paderbornensem jure spectabant. Ita quos sibi præscripserat limites videri non potest fuisse transgressus. Unum tandem, antequam ad annalium horum lectionem te dimittam, monere te debeo, deprehensurum te in libro eorundem primo annos aliquot admodum steriles, maxime ab anno 801, à quo transfilitur statim ad annum 813; cuius rei causa non est, quod nulla pro his suppeditata fuerit materia; sed quod in præcedenti tomo diffusè satis ea explicata fuerint, opera pretium non fuit, illa hic repetere; quo enim anno 814 Carolus M. ad superos abiit, prioris tomi narrata concluduntur; ac licet initio hujus tomi aliqua ex præcedentibus recolantur, eaque referantur, quæ aliàs fuerant omissa; diffusior tamen rerum subsequens temporibus gestarum narratio non incipit, nisi ab anno 814, à quo propriè prioris tomi acta continuantur. Vale et frueri.*

COPIA